

Arkitekt, tegner og forfatter- Arne Gunnarsjaa

Tekst og foto: Hilde Degerud

Knoppkapitel fra Nidarosdomen

Form møter Arne Gunnarsjaa. Han har vært domkirkearkitekt ved Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider fra 1989. Han er også forfatter, tegner og designer.

Kunst og design i skolen mener at det er svært viktig å kunne tegne. Vi mener at tegning er sidestilt med tekst og tall for å kunne kommunisere med andre. Vi ber om kommentarer til dette fra Arne Gunnarsjaa.

- For meg er det blitt naturlig å tegne og skrive parallelt i prosessen med å lage bøker. Og jeg designer selv bøkene i et nært samarbeid med forlaget.

Forlaget Abstrakt har gitt ut 3 bøker av Arne Gunnarsjaa: "Arkitekturleksikon", "Arkitekturhistorie" og "Arkitekturguide for Norge". Forlaget har også gitt ut andre bøker om estetiske emner, bl a en bok om perspektivtegning ved Jon Aspeggen, Blikk for bilder av Gunnar Danbolt og Visuell Analyse ved Erik Mørstad. Form mener at bøkene er godt egnet for undervisning i arkitektur i skolen. Bøkene fungerer som oppslagsverk og for sammenhengene lesning. De er blitt til etter arbeid gjennom mange år. Arne Gunnarsjaa skriver i et forord:

- Leksikonet skriver seg helt fra studietiden og det strevet som da meldte seg med den faglige terminologien, som til tider kunne virke lite presis.

Form vil spesielt fremheve de mange vakre strekillustrasjonene han har tegnet i bøkene. Tegningene fremhever det vesentlige i arkitekturen uten å virke stive. Man kan øve egen tegneferdighet ved å studere dem og tegne selv.

- Hvorfor har du valgt å illustrere de tre bøkene med strekillustrasjoner?

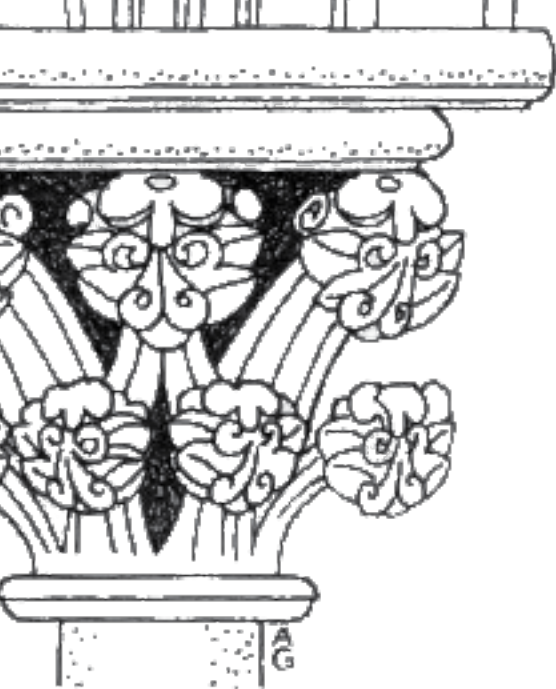
- Før i tiden var det vanlig å illustrere instruksjonsboken til en bil med tegninger. Tegninger viste på en god måte f eks hvordan forgasseren virket. Nå bruker man mer fotografier som dessverre ikke viser prinsipper i konstruksjonen på samme måte. Jeg ønsker å vise det karakteristiske ved og prinsippene i byggekonstruksjonene i tegningene. Men jeg har også benyttet fotografier. Det valgte jeg i boken «Oslo. En arkitekturguide» hvor jeg var medforfatter.
- Ofte velger jeg å ta fotografier i sort-hvitt. Bildene blir tatt i sollys for å oppnå god kontrast. Sort-hvitt bildene er egnet til å fremheve form ved hjelp av lys og skygge. Ulempen med fotografering er at man må vente på at forstyrrende elementer som biler o.l. fjerner seg fra motivet.
- Da jeg skulle til med arkitekturleksikonet, hadde jeg Odd Brochmanns illustrasjoner som forbilde. Men det nytter ikke å overta en annens strek, en må utvikle sin egen.
- Jeg er glad for den positive responsen jeg får på tegningene, ikke minst fra arkitektkollegaer.

- Hva ser du etter når du tegner detaljer fra Nidarosdomen?

- Jeg tegner motivet på stedet fra flere vinkler. I studiene med blyant leter jeg etter karakteristiske former. I tillegg tegner jeg etter fotografier. Disse tegningene korrigerer jeg senere ved nye tegnestudier på stedet. Tekniske hjelpemidler er ingen erstatning for frihåndstegning, men nyttige hjelpemidler underveis. Dataassisterte tegninger kan egne seg langt ut i prosessen. Men håndtegnede studier bør foregå på stedet.

- I tillegg er noen av arkitekturtegnene tegnet på tegnebord med linjal og passer som hjelpemiddel.

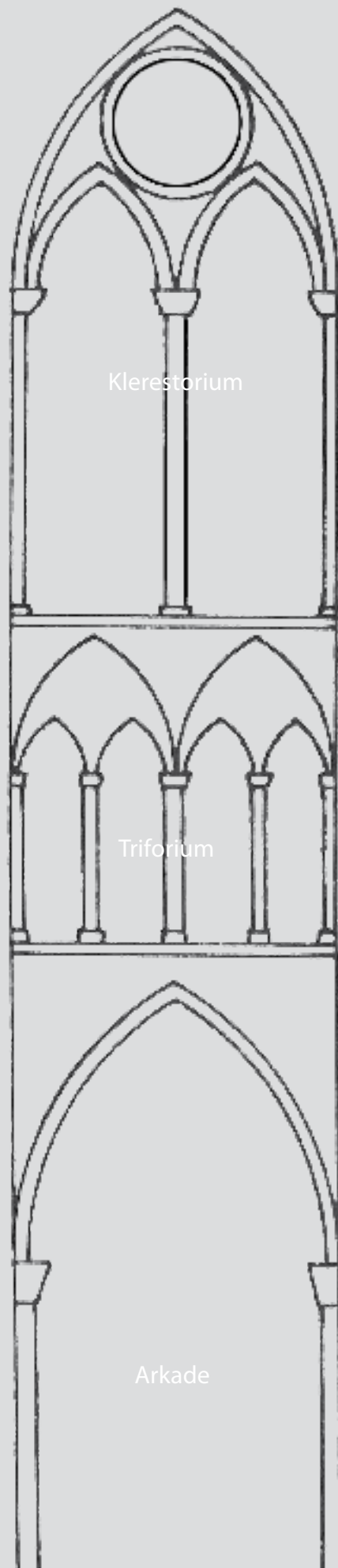

Skjema av veggfelt i gotisk kirke med Klerestorium (latin: klarus - klar, lys, skinnende; story - etasje). Triforium (latin: vanligvis forklart med tre; foris - dør; vanligvis utformet som en rekke bueåpninger. Arkade (latin: arcus - bue); nederste etasje i kirkens midtskip, i eldre arkitektur - buerekke, arkadebuer, på frittstående søylerad. (Fra «Arkitekturleksikon» av Gunnarsjaa)

Domkirkearkitekt Arne Gunnarsjaa foran Vestfronten av Nidarosdomen, januar 03

Alle tegningene er hentet fra
«Arkitekturleksikon» av Arne Gunnarsjaa

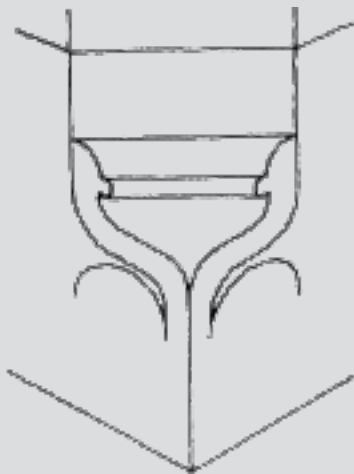
Vannspyer Lett skrånende avløpsrør som stikker et stykke ut fra takrenne, vekk fra fasaden. I middelalderen ofte utformet som skulpturer, fabeldyr av forskjellige groteske slag.

Foto: NDR

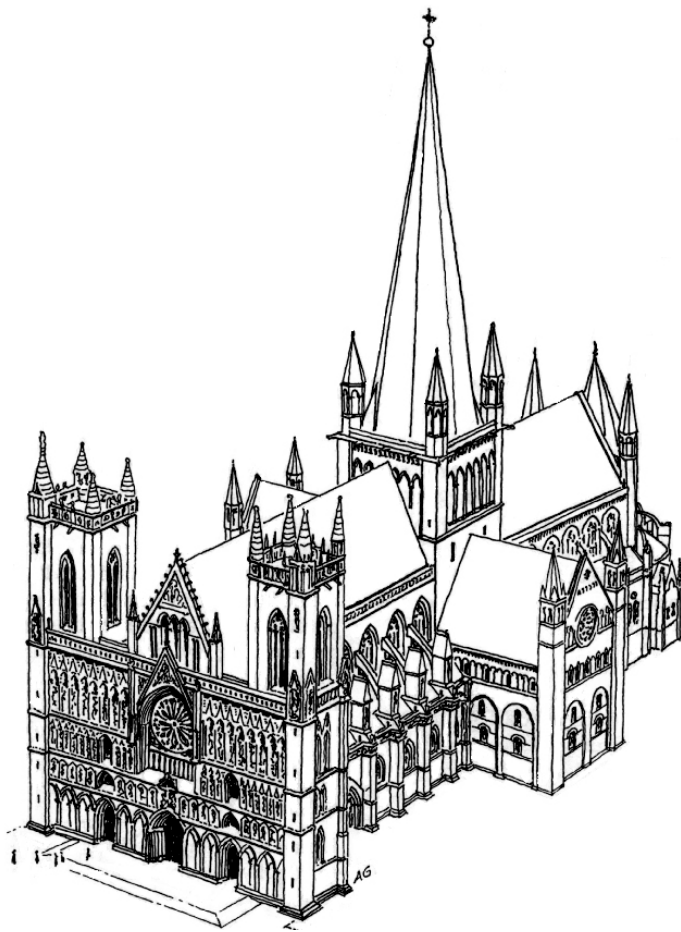

Dekkhode Hode som avslutter langstrakte, horisontale arkitekturledd. Typisk for arkitektur i middelalderen. Tegningen viser dekkhode fra ca. 1340 i Nidarosdomens oktagon.

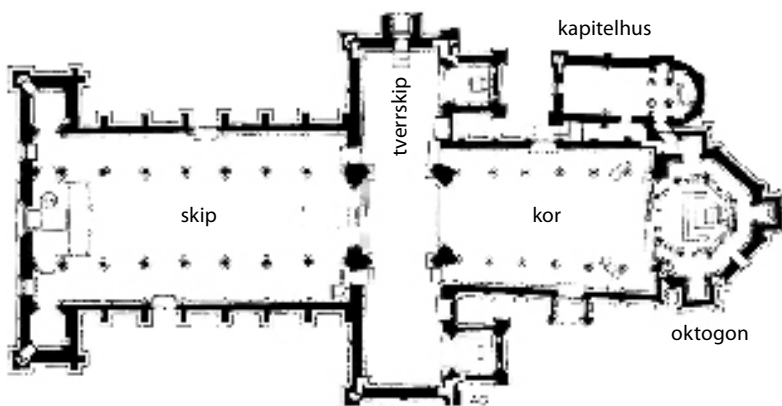

Chamfercusp Skråkantspiss. Ornament i overgang mellom skarpt, vanligvis rett-vinklet hjørne og faset hjørne. Ofte i form av et stilisert blad, knopp og/eller spiss.

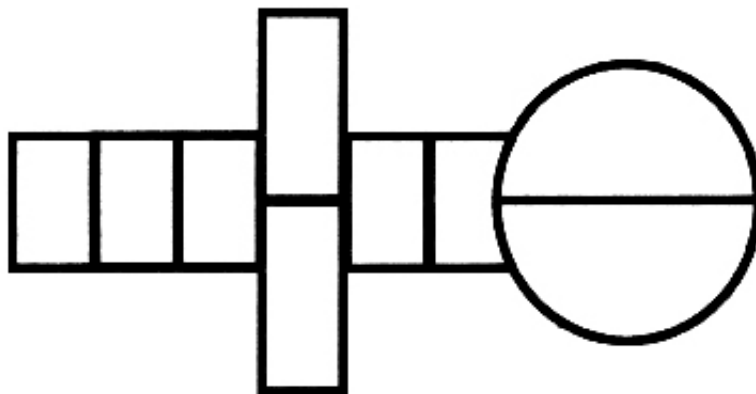

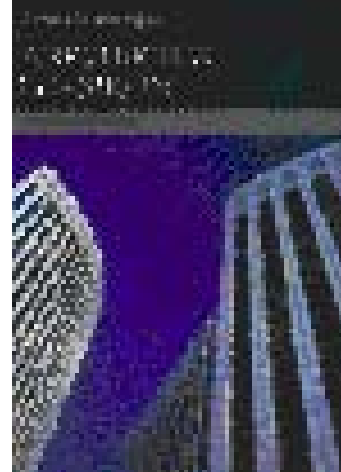
Aksonometrisk tegning av Nidarosdomen
Fra «Arkitekturguide for Norge» av Arne Gunnarsjaa

Plan av Nidarosdomen
Fra «Arkitekturguide for Norge» av Arne Gunnarsjaa

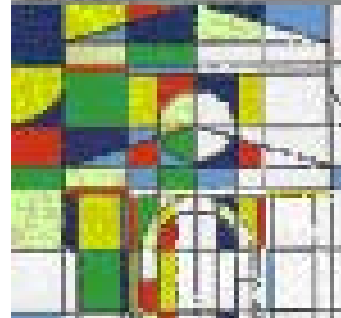
Kirkebygg og tradisjoner som forbilde for hoppeparadiser
Fra «Den matematiske krydderhyll»
Vitensenteret Trondheim ISBN 82-92088-18-0

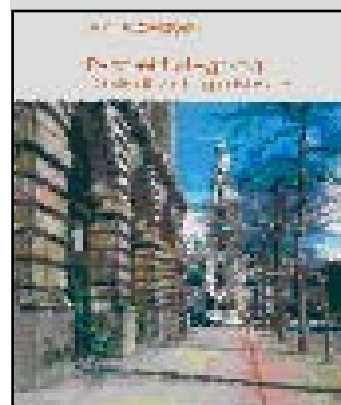
Arkitekturleksikon
Av Arne Gunnarsjaa
ISBN 82-7935-007-1

Arkitekturguide for Norge
Av Arne Gunnarsjaa
ISBN 82-7935-031-4

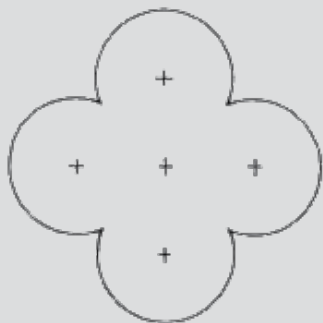

Arkitekturhistorie
Av Arne Gunnarsjaa
ISBN 82-7935-031-4

Perspektivtegning
Av Jon Aspeggen
ISBN 82-7935-000-4

Alle bøkene er utgitt av
Abstrakt forlag
www.abstrakt.no

Firpass Pass med fire sirkelbuer
 Finnes i oktogonen i Nidarosdomen
 Fra «Arkitekturleksikon» av Arne Gunnarsjaa

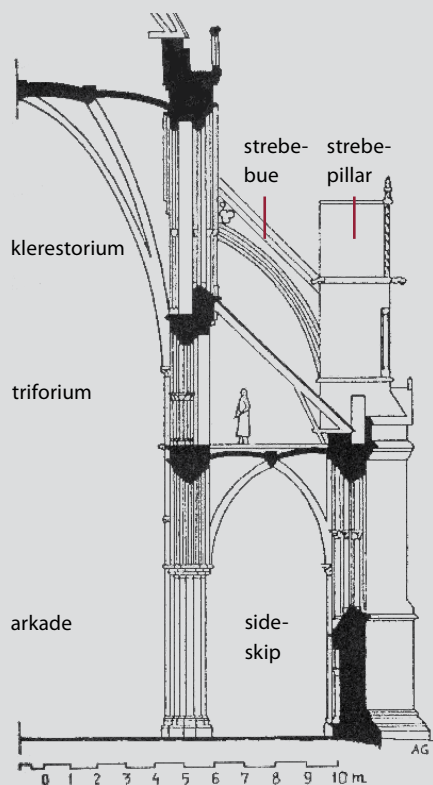
Rundbueformer
 Kan konstrueres med passer
 Ideer til egne oppgaver: [tegn med sirkler](#)
 i tegneprogram på datamaskinen

Anbefalt bok
 Den matematiske krydderhyll
 Smakstilsetninger for matematikk-
 undervisningen i skolen
 Av Nils Kr. Rossing
 Vitensenteret Trondheim
 ISBN 82-92088-18-0

Spissbueformer
 Kan konstrueres ved at to sirkelbuer
 møtes i en spiss vinkel
 Ideer til egne oppgaver: www.google
 Merk: [images](#)
 Søkerord: gotik

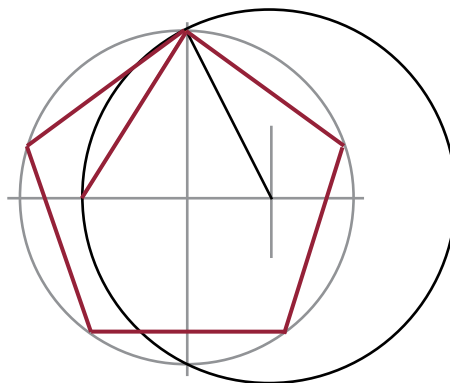
Materialforslag: Bruk stive bøyelige
 pinner som festes nede et stykke fra
 hverandre og festes sammen i toppen.

Finn spissbuer i arkitektur, kunst og design

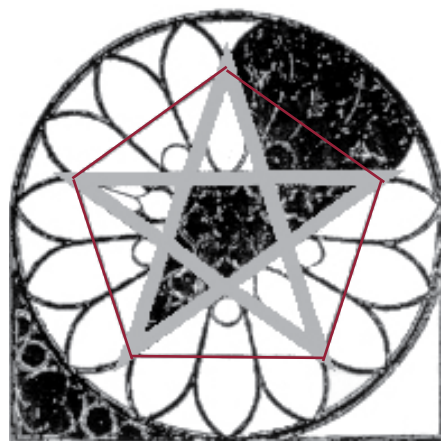

Halvt tverrsnitt av Nidarosdomens skip
 Fra «Arkitekturleksikon» av Arne Gunnarsjaa

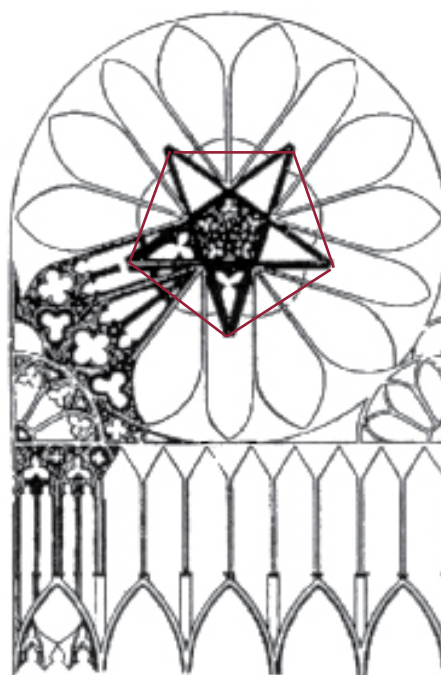
Matematikk i kunst

Konstruer grå sirkel. Trekk diagonaler vannrett
 og loddrett. Halver radien. Konstruer sort sirkel.
 Dette gir siden i det røde pentagonet.

Vindu fra det 14. århundre i katedralen i Amiens
 Fra «Den matematiske krydderhyll» - pentagon

Vindu fra det 15. århundre i katedralen i Rouen
 Fra «Den matematiske krydderhyll» - pentagon